

Yeti?kin Ya?am Doyumu ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeti?kin Ya?am Doyumu ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33315>

Özet

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i (YYDÖ), 2018 y?l?nda ?lker Kaba, M. Erol ve K. Güç taraf?ndan yeti?kin bireylerin ya?amlar?n?n genel kalitesine ve farkl? alanlardaki memnuniyet düzeylerine dair öznel de?erlendirmelerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? **psikometrik** bir araçtır. Bu ölçek, özellikle Türk kültürüne uygun olarak tasarlanm?? olup, bireylerin bili?sel ve duygusal bile?enleri içeren ya?am doyumu yap?lar?n? derinlemesine ara?t?rma? hedefler. Ölçe?in geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, 2018 y?l?nda Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yay?mlanan kapsamlı bir çal??ma ile gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ya?am doyumu, Yeti?kinlik, Psikolojik iyi olu?, Ölçek geli?tirme, **Psikometri**, Öznel iyi olu?.

Yazarlar

?lker Kaba, M. Erol, K. Güç.

Amaç

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin (YYDÖ) temel amacı, yeti?kin popülasyonun genel **ya?am doyumu** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek, kültürel ba?lam? dikkate alan özgün bir ölçüm aracı sunmaktır. Geli?tirme süreci, sadece mevcut uluslararası ölçeklerin çevirisi yerine, do?rudan Türk kültürü ve ya?am biçiminin özelliklerini yansıtan maddeler olu?turarak bu yap?n?n özgün bir temsilini sa?lamayı amaçlamıştır.

Bu ölçek, klinik, dan??manlık ve **pozitif psikoloji** alanlarında ara?t?rmacılar ve uygulayıcılar için kritik bir kaynaktır. Elde edilen veriler, bireylerin ya?am kalitesini arttırmaya yönelik müdahale programları'nın planlanmasında ve genel iyi olu? düzeylerinin izlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki merkezi bir kavram olan **ya?am doyumu** (Life Satisfaction) yapısındaki ölçmektedir. Ya?am doyumu, bireyin kendi hayatı'nı genel olarak veya belirli alanlar (ilişkiler, kariyer, sa?lık vb.) açısından de?erlendirmesi sonucu ortaya çıkan bili?sel bir yargıdır. Bu yapı, genellikle **öznel iyi olu?un** (subjective well-being) temel bili?sel bile?eni olarak kabul edilir.

YYDÖ'nün yapısal modeli, ya?am doyumunun küresel ve bütüncül bir de?erlendirmesini yansıtacak ?ekilde tasarlanmıştır. Ölçek maddeleri, bireyin mevcut ya?am durumunu kendi ideal standartları ve beklentileriyle karşılaştırmasına olanak tanıyan ifadeler içererek, bireysel

memnuniyet seviyesini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Kaba, Erol ve Güç, 2018), ölçe?in ya?am doyumunu tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için çe?itli geçerlik analizleri uygulanm??tır. Yap? geçerli?i, özellikle Aç?mlayıc? ve Do?rulayıc? **Faktör Analizi** (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin tek bir temel yap?n?n veya teorik olarak öngörülen boyutlar?n alt?nda topland??n? göstermiştir.

Ek olarak, ölçüt ba??ntılı? geçerlik kapsam?nda, Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er iyi olu? ve psikolojik sa?lık ölçütleri (örne?in, mutluluk ölçekleri veya depresyon envanterleri) ile korelasyonlar? incelenmiştir. Bu analizler, YYDÖ'nün di?er geçerli ölçeklerle beklenen yönde ili?kiler göstererek yeterli düzeyde geçerli oldu?unu teyit etmiştir.

Güvenirlik

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin güvenilirli?i, yani ölçümlerin tutarlılı?? ve kararlılı??, iç tutarlılık analizleri ile de?erlendirilmiştir. Geli?tirme makalesinde rapor edilen **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsay?s?, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ayn? yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermiştir.

Güvenirlik çal??malar?nda ayrıca, ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Bu analizler, ölçe?in kısa veya orta vadede uyguland??nda benzer sonuçlar üretti?ini ve dolay?s?yla kararlı ölçümler sa?lad??n? do?rulam??tır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerli?ini incelemek üzere yürütülen **faktör analizi**, ölçe?in tek boyutlu bir yapı sergiledi?ini veya ya?am doyumunun temel bile?enlerini temsil eden birden fazla alt faktöre sahip oldu?unu ortaya koymuştur. Analizler sonucunda, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i ve faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?u belirlenmiştir.

Do?rulayıc? Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, elde edilen modelin veriyle uyumu de?erlendirilmiştir. Uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) incelenmi? ve modelin kabul edilebilir veya iyi düzeyde uyum gösterdi?i rapor edilmiştir. Bu sonuçlar, Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin güçlü ve sa?lam bir yapıya sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Türk kültürüne uygun olarak geli?tirilm? bir ölçektir.)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi dereceleme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18 ya? ve üstü bireyler.)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu dahil olmak üzere farklı örneklemeler üzerinde geli?tirilm?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanabilen öz bildirim (Self-report) ölçe?idir.

Anahtar Kelimeler

Ya?am doyumu, Öznel iyi olu?, Yeti?kin psikolojisi, Ölçek geli?tirme, Psikolojik de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: ?lker Kaba: ikabapdr@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i, 2018 y?l?nda Kaba, Erol ve Güç tarafından Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yay?mlanm??tır. Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar ?lker Kaba ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti ve izin ko?ullar? için yazar?n belirledi?i ?artlar geçerlidir.

Kaynaklar

Kaba, ?.., Erol, M. ve Güç, K. (2018). Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 1-14.

Makalenin tam metnine a?a??daki bağlantıdan ula??ılabilir: sbd.dergi.anadolu.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: [yetiskin-yasam-doyumu-olcegi-toad.pdf](#)

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri do?rudan listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi ve uygulama talimatlar? için, yukar?da belirtilen Kaba, Erol ve Güç (2018) makalesine veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM